

PANORAMA

27 APRIL 1944 - No. 9

LOSSE NUMMERS 16 CEN

HUISELIJKE IDYLLE

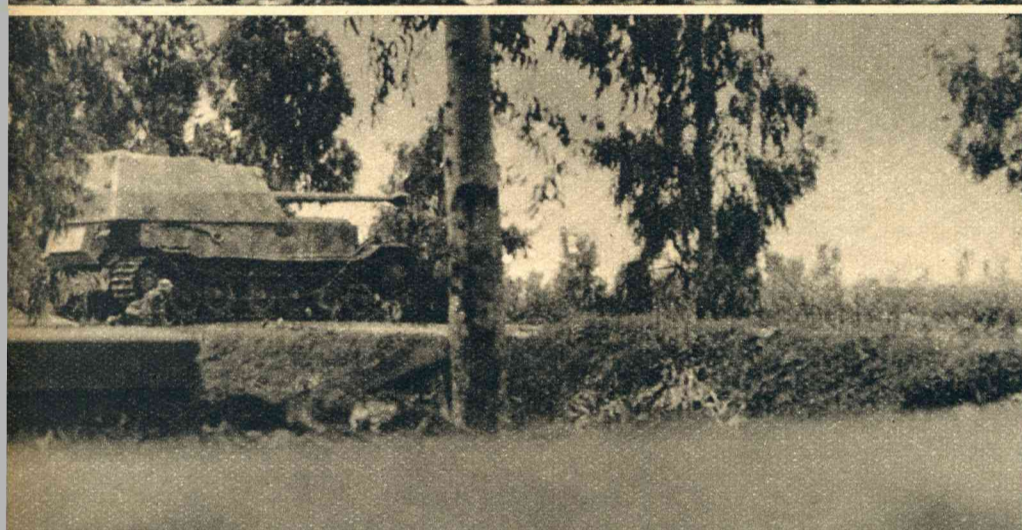
Teek. H. Giesen

Pantserwagens en stormtroepen schuiven langzaam voort en nemen den vijand onder vuur.

Hier heeft de vijandelijke 'scheepsartillerie' huisgehouden. Van de huizen van het stadje zijn slechts wat puinhoopen overgebleven.

Het oorlogsterrein in Italië

Door de puinhoopen van een Italiaansch stadje in het gevechtsgebied beven de pantsergrenadiers zich naar hun posten. De pantserwagens rollen vooruit en dekken de flanken.

Hier splitst de weg zich, links naar Cisterna, rechts naar Nettuno.

Italiaansche vluchtelingen, met have en goed wegtrekkend van het oorlogsgeweld. Aan den kant kijken enkele Engelsch-Amerikaansche krijgsgevangenen toe.

Hier woedde het oorlogsmonster. Een vroeger riante tuin en landhuizen werden miserabele ruïnes. Over den modderweg trekken de soldaten naar hun post.
SS. Kriegsberichtler Grönert-O/H

HERINNERING AAN HET VERLEDEN

Een Friesch verhaal door C. H. Feenstra

De oude boer van Pop-horne, die al sinds jaar en dag het machtige bedrijf aan zijn zoon en kleinzoon heeft moeten overlaten, zit in de schaduw van den breeden vierstruik en snuift met diepe teugen den geur van versch hooi, dat hoog opgeladen op de platte wagens het erf wordt opgereden. Een voor een verdwijnen de goudgele vrachten door den gapenden schuurmond in de hooge, donkere ruimte. Dagenlang is men met man en macht bezig geweest de ruime schuur van Pop-horne tot aan de nok te vullen.

Doch nu het zware zomerkarwei achter den rug is, keert de rust op Pop-horne weer en gaat men denken aan andere dingen. De boog kan niet altijd gespannen zijn! Als straks de boeren voldaan over de weilanden kijken, waar geen sprietje is blijven liggen en de arbeiders goed geld hebben verdiend, dan is het tijd voor het feest, waarnaar men al wekenlang heeft uitgezien: de kermis! Dan draait de versierde mallemlen voor de jeugd; dan spetteren bollen en wafels in de kleine kraampjes; dan heffen breedgeschouderde boerenzonen, met papieren feestrozetten op de pet, den zwaren houten hamer en laten twee dagen lang den kop van Jut knallen.

En de oud-boer van Pop-horne, die door groot en klein Pake wordt genoemd, hoort hoe z'n jongste kleinkinderen 's morgens in alle vroegte het erf verlaten, om te kijken of het draaimolenschip reeds in aantocht is.

De oudere boerenzonen zijn op de erven druk in de weer. Ze dragen emmers water aan en spoelen de wielen en assen van de sjeezen schoon en maken de paardenhoeven met schoensmeer zwart, om morgen bij het ringrijden netjes voor den dag te kunnen komen. En bij zichzelf gaan ze na, welk meisje uit de naaste omgeving ze zullen kiezen, om als ringsteekster te dorpelingen. De boerendochters en de meiden schrobden de gele straatjes of zeemen de ruiten.

De oude grootvader van Pop-horne hoort het watergeplas op de naburige zathe, waar een roodharig nichtje, dat nog maar enkele weken bij haar oom en tante woont, de honneurs waarneemt.

's Avonds, als het werk aan kant is, hokt het jongvolk op den wal bijeen, waar de kermis-schepenen gemeerd liggen en de eigenaars van kramen en tentjes, oude bekenden van vorige jaren, hun verhalen ten beste geven. De bruin-gebrande dorpelingen, die de laatste weken over niets anders hebben gepraat dan de droogte en het zeldzaam mooie hooiweerd, hooren van hen de laatste nieuwtjes uit stad en dorp.

Als de melkers van Pop-horne den volgenden morgen, gezeten tusschen de rammelende bussen en emmers, van het land terugkeeren, springt Fonger, de stamhouder, onmiddellijk van den melkwagen en verdwijnt in het achterhuis. Hij is het, die vanmiddag op de sjees van de zathe zal meedoen en bij het ringrijden zal trachten den prijs en de eer voor Pop-horne in de wacht te slepen.

Opgetogen heeft hij enkele weken terug van zijn vader vernomen, dat hij dit jaar voor de eerste maal mag meedoen. En als elke jongkerel, die er op vast, om vol trots het beste paard van de zathe over het feestterrein te laten stappen, is ook Fonger bijna tot aan den zolder toe gesprongen van vreugde.

En toch voelt hij zich, nu het bijna zoover is, maar half voldaan. In de schuur hangt weliswaar het glimmend gepoetste tuig naast de van nieuwigheid glanzende sjees, terwijl in den stal de Friesche merrie, geborsteld en gekamd, stampvoetend wacht op het moment, dat zij voor het lichte karretje zal worden gespannen. Daarover geen zorgen! Maar er is iets anders, waarover Fonger zich ongerust maakt: hij heeft nog geen meisje, dat naast hem in de sjees moet zitten om het stokje door den ring te steken. Dat is een min ding!

Hij raadpleegt z'n grootvader, die met het oog op de feestelijkheden zijn stoel aan den weg heeft laten neerzetten, waar hij de geluiden van het dorp kan hooren en zich kan koesteren in het morgenzonnetje.

„Ik met m'n tachtig jaren een meisje voor jou weten? Bewaar me! Maar wacht 's...\" herinnert de oude boer zich eensklaps, „het meisje van hiernaast, dat nichtje, dat hier pas is komen wonen; kun je die niet vragen?“ „Dat stijve kind van Donia met haar roode haar?“

„Kom, kom, wat kan dat famke 1) er aan doen dat ze rood haar heeft? Is jouw melkboerenhondenhaar zooveel beter? 't Kan toch best een aardig famke zijn en wie weet, misschien wint ze nog den prijs voor je!“

Fonger draait op z'n klomp en schopt een modderkluit in de bermstoot. Ineens moet hij denken aan de slanke dochter van Nijholt. Stom, dat hij daar niet eerder aan heeft gedacht! Misschien is ze nog vrij. Als hij nog voor het middageten eens naar de Nijholts reed.

Even later rijdt hij met de sjees het erf af.

Pake moet lachen om de haast waarmee z'n kleinzoon de laatste poging onderneemt. De hoefslag van de merrie klinkt helder en hoog op den landweg, totdat de sjees de bocht omgaat.

Van den anderen kant nadert een ratelend melkwagentje. Dat moet de wagen van de Donia's zijn, denkt de oude boer.

De nicht, die steeds actief aan het bedrijf meedoet, stuurt eigenhandig en houdt met haar stevige vuisten de teugels gespannen. Als ze Pop-horne passeert, groet ze vriendelijk: „Morgen, buurman.“

„Zoo, famke,\" roept de oud-boer, „nog aan het werk? Vertel eens, wordt er vanmiddag ook sjees gereden door de Donia's?“

Verwonderd houdt het nichtje de teugels in. Het paard draait met den kop en stampet de vliegen weg.

„Hoe bedoelt buurman?“

„Wel, er is vanmiddag toch ringrijden?“

„Nee, oom rijdt niet mee en Steven, de knecht, is naar zijn ouders in Veenwouden.“

„En jij dan? Een jong vrouwmensch als jij kan toch met de kermisdagen niet opgesloten zitten op de zathe? Bovendien, kijk me zoo'n weertje eens aan!“

Het nichtje bloost. „Ik kom liever niet op het feestterrein,\" zegt ze zacht.

„Zoo? En als onze Fonger je nu eens vroeg om vanmiddag met hem mee te rijden?“

„Laat jullie Fonger maar een ander zoeken! Hij mag me niet; trouwens, niemand hier in de streek mag me lijden...\" Ze probeert het met een glimlach te zeggen, doch Pake hoort onmiddellijk, dat er verbittering is in haar stem.

„Ach kom,\" sust hij, „zou dat niet een beetje meevallen?“

„Meevallen?\" Ze lacht schamper. „Dacht u, dat ik het niet al lang heb gemerkt? Ik ben enkele weken op de zangvereniging, maar de andere meisjes bemoeien zich niet met me. En de jongens? Die kijken liever naar die nesten van Buwalda of Lijklema. En oeh, ik kan ze geen ongelijk geven; ik ben leelijker dan zij.“

„Ben je daar wel zoo zeker van?\" Buurman vraagt het zoo rustig, dat het meisje even haar woordenstroom onderbreekt.

„Ik heb rood haar...\" zegt ze zacht.

„Wat geeft dat? Rood haar heb ik altijd bijzonder mooi gevonden.“

„Och, buurman, u bedoelt het misschien vriendelijk, maar ik weet wel beter.“

„Neen, werkelijk,\" zegt de oud-boer, „ik meen het. Bovendien, je hebt je jeugd en jong zijn is een rijkdom, waarop je trotsch moet zijn!“

„Ik zie er niet jong meer uit. Ik ben nog geen twintig en ik heb al groeven om m'n mond en rimpels in m'n voorhoofd.“

„Geen wonder,\" meent de oud-boer. „Dat komt, famke, omdat je jezelf verbittert. Al bij voorbaat denk je dat de menschen je niet mogen lijden en dat is verkeerd, glad verkeerd. Zoodoende krijg je rimpels en grijze haren en doffe oogen voor je tijd. Je oogen konden heel mooi zijn, als je ze maar de kans gaf.“

Het nichtje denkt even na. „Ik wou dat ik uw oogen had!“ zegt ze met een zucht. „U is misschien al heel oud, maar uw oogen zijn nog helder en groot. De mijne zijn veel te klein.“

„Het is de uitdrukking, niet de grootte, die oogen mooi maakt. Je moet je oogen leeren gebruiken, famke! Zie hoe mooi alles om je heen is. Het gras in onze Friesche weiden is groener en frisscher dan waar ter wereld! En dan de boomen en struiken langs den weg en de blauwe luchten boven onze wijde vlakten. Doe als de bloemen in het veld, die hun kopjes richten naar de zon en hun gloed afstralen op de menschen. Tracht iets voor je medemenschen te zijn, voel je één met hen en ze zullen je wederkerig in hun kring opnemen.“

„Meent u dat werkelijk? Zou u denken, dat ook de meisjes uit het dorp zich met me zouden gaan bemoeien?“

„Vast en zeker; zelfs de jongens,\" lacht de oud-boer.

„Ik heb een voorstel en als je dat aanneemt, verzeker ik je dat je een heel eind in de goeie richting bent. Luister. Jij gaat vanmiddag met onzen Fonger ringrijden en jullie zorgen er voor dat je met z'n beiden beslag legt op den eersten prijs!“

Nu moet het meisje lachen. „Ja, maar...\" aarzelt ze.

„Niks geen maren; ik zal er voor zorgen dat onze Fonger je om half twee met de sjees afhaalt. Zorg jij er voor dat je klaar bent en volg m'n raad op. Geef je me de hand er op?“

Ze drukt den ouden boer ontrouwd de hand. „Ik dank u,\" fluistert ze, „ik kan u niet vertellen hoe dankbaar ik ben en ik beloof u dat ik m'n best zal doen!“

Het is tijd dat ze vertrekt, want de Donia-boer staat reeds ongerust op het erf naar haar uit te zien. Als ze door het damhek rijdt, wuift ze den oud-boer nog eens vriendelijk toe en het verwondert haar even dat hij, hoewel hij haar kant opkijkt, niet teruggroet.

Als een uurtje later Fonger met verhit voorhoofd het erf oprijdt, is het aan z'n gezicht te

In afwachting van het bevel tot den aanval wachten de SS-pantsergrenadiers bij de pantserwagens, waarmee zij straks zullen optrekken.

Van het Oostelijk Front

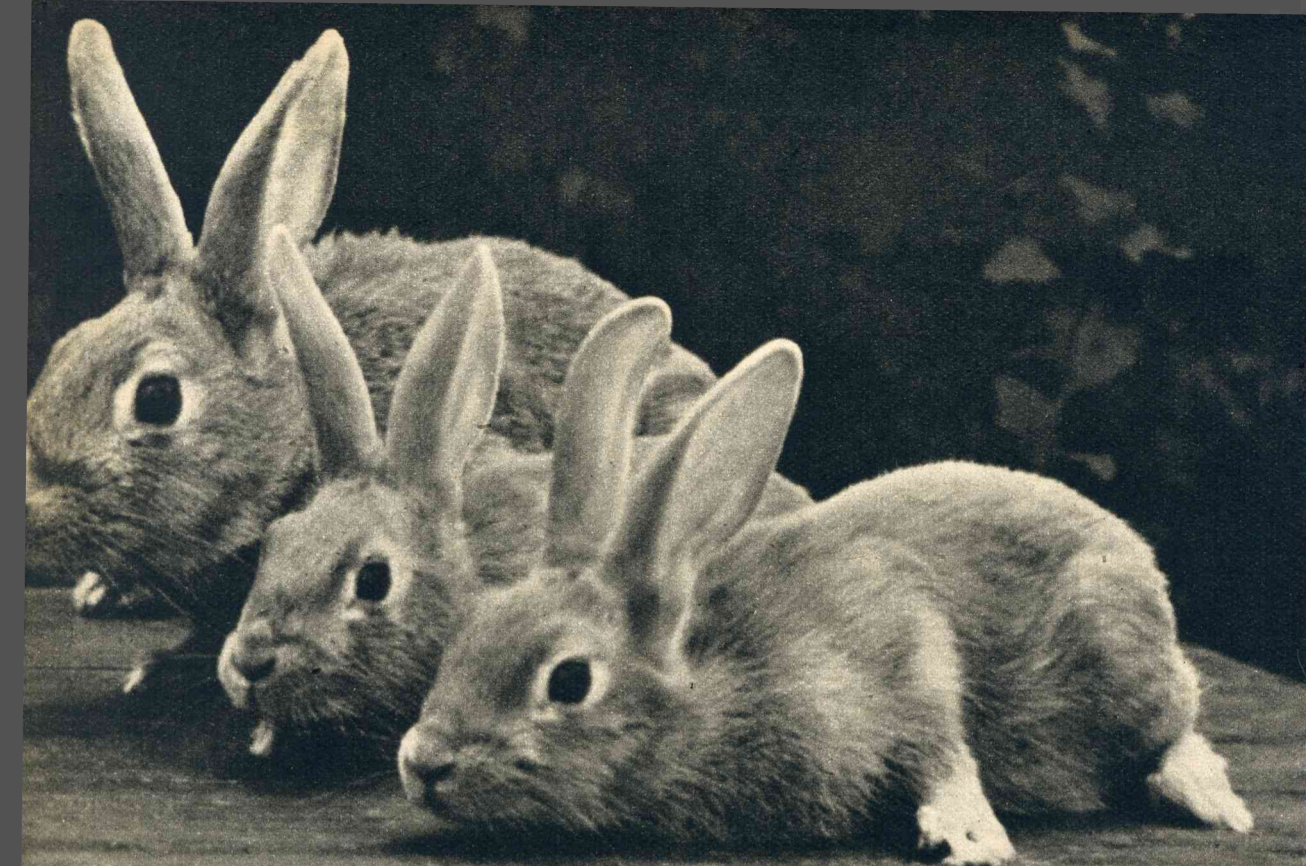
Het vervoer door de lucht heeft een groote perfectie bereikt. Zelfs vrij zware projectielen worden met parachutes neergelaten op plaatsen waar zij snel noodig zijn.

SS-Kriegsberichter
Pachnicke, Jarollin,
Rottensteiner - O.H.

Onmiddellijk achter het front opereeren de leden van het Roode Kruis en brengen de gewonden op brancards naar de ziekenauto's.

1) Famke (Friesch) = meisje.

TER AANVULLING VAN UW VLEESCHRANTSOEN

EEN LEERZAME RONDGANG:

Het KONIJN

en wat men er NIET van weet

Een konijn is een makkelijk beest, maar het moet goed behandeld worden. Hoe die behandeling volgens de deskundigen moet zijn, leest u in bijgaand artikel.

Een boer ploegt een gloeienden voorjaarsakker; achter de sparetjes klinkt gekraai, daar stapt het fraaiste pluimvee rond, dat men zich denken kan. En even voorbij al die kippen en hanen verdringt een gezelschap journalisten zich om den heer Cornelisse de Beer, die met de vaardigheid van een goochelaar konijnen te voorschijn toovert uit een kistje. Pleegt echter meergenoemde goochelaar zijn levende requisieten aan de ooren omhoog te houden, hier geschiedt zulks niet.

„Nóóit aan de ooren optrekken,” leert het gezelschap bij deze gelegenheid. „Een konijn pakt men bij het vel bovenop den rug. Ongeveer in 't midden, zoodat 't beest in balans hangt.” Het beest in kwestie is een Fransche Hangoor, dertien pond zwaar; een knaap, die gezien mag worden. Het gezelschap persmensen bewondert hem dan ook naar den eisch en berekent inmiddels hoeveel vleesch er wel in den pot zal komen. Het konijn evenwel is geenszins door al die belangstelling geïmponeerd en trekt zijn neus op gelijk elk rechtgeaard konijn nu eenmaal doet.

Laat ons ter zake komen. Die formidabele hangoor behoort tot de collectie konijnen, die men vindt in de hokken van het Rijksinstituut voor de Pluimveeteelt te Beekbergen. En het is dit instituut, dat op dezen grauwen

voorjaarsdag gastvrij zijn deuren openstelt voor een groep journalisten. Doel: voorlichting omtrent het konijn en zijn verzorging. Het is waarlijk niet overbodig dat er eens deskundige voorlichting komt. Want, nietwaar, konijnen houden doet vandaag eenieder, de resultaten zijn echter vaak bedroevend. „Tja, en hoe komt dat?” zegt de heer Cornelisse de Beer, die inmiddels alweer een ander fraai konijn — het is een Witte Weener, spierwit en met blauwe oogen — omhoog houdt. „Kijk eens, iemand die zegt: een konijn is maar een konijn, moet er feitelijk maar niet eens aan beginnen...”

Want het is zoo, als u, ter aanvulling van uw vleeschrantsoen, konijnen gaat houden is dat natuurlijk best. Wilt u echter uw konijn ook als fikschon bout op uw tafel hebben, dan moet u met overleg te werk gaan. Het konijn is geen lastig beest, maar het wil behoorlijk behandeld worden. En daar mankeert het bij de nieuwbakken konijnenhouders weleens aan. Echter, gelijk overal ter wereld, straft ook hier het kwaad zichzelf: Wie zijn konijnen verwaarloost, ziet ze zelden groot worden.

„'t Begint al met de huisvesting,” doceert de deskundige. „Kom nu eens bij een willekeurigen konijnenhouder. Daar zitten de beesten bij troepjes bij elkaar in een klein hok en den heelen dag staat de jeugd er voor en stopt de beesten vol met allerlei dingen, die ze niet hebben mogen. Da's fout.”

Om met de huisvesting te beginnen: het konijn moet een ruim hok hebben. De fraaie model-

hokken, die men ons te Beekbergen laat zien, hebt u in dezen tijd maar niet voor 't bestellen, maar toch, het is zaak de voorschriften der deskundigen zoo goed mogelijk op te volgen. En dan is het zoo: een goed hok voor een middelmatig groot konijn moet tachtig centimeter diep, tachtig centimeter breed en vijfenvijftig centimeter hoog zijn. De bodem van het hok moet iets naar achteren hellen, ongeveer vijf centimeter.

„En wat komt er op dien bodem?” „Stroo. Dat is het eenige goede strooisel. Een konijn is een zindelijk beest. Als u in een hoek van zijn hok wat turfstrooisel legt, dan zorgt het wel dat alle ongerechtigden daar terecht komen. En u zorgt weer dat dat strooisel regelmatig ververscht wordt...”

Trouwens, het heele hok moet geregeld worden schoongehouden. Vervuilde hokken zijn een kweekplaats van ziekten. Wil men, na enkele gevallen van konijnensterfte, het hok toch blijven gebruiken, dan moet het eigenlijk schoongeband worden, bijvoorbeeld met een loodgietersvlam.

„En altijd oppassen voor tocht,” gaat de les verder. Daar kan het konijn niet tegen, trouwens, tegen vochtigheid ook niet. Daarom moet het buitenhok een goede overkapping hebben, die een tien em naar voren uitsteekt. 't Best is nog de hokken met den voorkant naar het zuidoosten te plaatsen. Dan is er de minste kans op inregenen en het konijn krijgt meteen voldoende licht. En dan komt een voorschrift, waaraan niet vaak de hand wordt gehouden.

„Nóóit meer dan één konijn in een hok. Jonge beesten moeten natuurlijk acht weken bij de moeder blijven, maar daarna alles apart. En in niet te kleine hokken...”

Want er is niets van aan, dat de dieren in een klein hokje eerder vet worden. „Een konijn, heeren,” zegt de deskundige voorlichter, „moet beweging hebben; het moet groeien van z'n vroolijkheid...”

U ziet het, een mensch is nooit te oud om iets te leeren.

„En wat zeggen de heeren hiervan?” vraagt de expert, en uit de kist komt opnieuw een fiksch konijn omhoog met een glanzende pels en een trouwhartig oog. „De Groot-Chinchilla!”

Zijn trots is gerechtvaardigd. Wat een konijn! Nog geen jaar is het oud, maar ongelogen haalt het ruim dertien pond en dat is een behoorlijk gewicht voor den leek, die het zware beest thans volgens de gegeven aanwijzing omhoog houdt.

„Kan een amateur zijn konijnen óók zoo vet krijgen?” „Als hij de goede rassen heeft, wel,” verzekert de vakman. „Kijk eens, een aardig beestje zoals de Brandneus haalt nooit zoo'n gewicht. Maar als men zich aan de vijf bekende nutrassen houdt...”

„Wat zijn dat voor rassen?” „Wel, de soorten, die het meeste vleesch leveren. Dat zijn de Fransche Hangoor, dien u juist gezien heeft, de Witte Weener, de Blauwe Weener, de Groot-Chinchilla en de Groot-Zilver. Kijk, hier is hij.” En opnieuw zweeft 'n zwaar konijn omhoog.

De amateur zal zeggen: waar blijft de Vlaamsche Reus, toch altijd een vermaard tentoonstellings-exemplaar? Men heeft te Beekbergen niets tegen den Vlaamschen Reus. erkent zelfs gaarne dat hij een formidabel konijn is, doch rekent hem niet tot de nutrassen, omdat hij zijn zwaarte betrekkelijk laat krijgt. De opgesomde vijf rassen hebben de loffelijke eigenschap al spoedig een behoorlijken bout te leveren en daar is het in onze tijden van schaarschte en distributie ten slotte om begonnen. Een schraal voorjaarszonnetje breekt even door en doet de vaecht van den Groot-Zilver fonkelen. Dan verschijnt nog een Fransche Hangoor ter tafel. Hij draagt zijn naam met eere, zwaarmoedig hangen zijn ooren omlaag.

„Hoe kómt men nu aan zoo'n konijn?” „Tja, dat moet u koopen. Niet hier natuurlijk, want dan zijn we gauw door onzen voorraad heen. Kies steeds een vertrouwd adres als u op een konijn uit gaat. Bent u niet zeker van uw zaak, ga dan eens praten met het bestuur van een konijnenfokkersvereniging, die vind je overal...”

„Moet het beslist een raskonijn zijn?” „Noodig is het niet, maar wel beter. Kijk, bij een rasloos dier is over den erfelijken aanleg niets bekend. Bovendien beantwoorden ze zelden aan het goede vleeschtype.”

„Hoe oud mag zoo'n gekocht konijn zijn?” „In geen geval jonger dan acht á tien weken. Vóór dien tijd

hoort het konijn bij zijn moeder thuis. Wordt zoo'n jong te vroeg uit het nest genomen, dan kan daar allerlei narigheid van komen. En hebt u eenmaal sterfte onder uw jonge konijnen, dan is het eind nog niet in zicht...”

„Tja, er gaan er heel wat aan. Waar schrijft u die sterfte aan toe?” „Zooals ik al zei, in de eerste plaats aan onvoldoende huisvesting. En dan moet u de voeding niet vergeten. Kijk eens...”

En we krijgen een getrouw verslag van wat een konijn per dag zoolv verorberen moet. Het is een compleet menu. Er is zelfs rekening gehouden met de betengewone tijdsomstandigheden, nu het eiwitrijke krachtvoer zeldzaam is en het konijn hoofdzakelijk moet leven van afval van huis en hof.

„Dat krachtvoer maakt u zélf,” doceert de expert. „U krijgt al iets goeds als gekookte aardappelschillen of krielaardappelen mengt met onkruidenhof. Al klinkt 't misschien gek, 't best is nog de brandnetel, daar zit eiwit in. Versche brandnetels kunnen, grof gehakt, worden meegekookt. Dien stampot geeft u ze 's morgens, niet vergeten er wat zout door te doen. 's Middags gemengd groenvoer, dat is afval van boerenkool, groene kool en mergkool. En 's avonds zet u ze nog in portie voerkolrapen of wortelen voor...”

En da terwyl de leek dacht dat een konijn alleen maar hooi eet! „Hooi is best,” leeren we. „Kijk eens, vijfenzeventig gram hooi moet ieder konijn per dag hebben. Vooral konijnen, die met allerlei etenrestjes worden gevoerd, kunnen niet buiten hooi.”

„Is er een speciaal zomermenu?” „Dan krijgen ze natuurlijk gras door het groenvoer. Maar geef ze nooit sla, spinazie, roode of witte kool...”

U ziet het, men moet overal aan denken. 's Zomers mag het konijn flink wat drinkwater hebben. En wat valt er nog meer te vertellen? „Die onkruiden,” zegt de expert. „'t Rantoeien mag nooit eenzijdig zijn, altijd wat verschillende soorten door elkaar mengen. Paardenbloemen zijn bést voer, dan is er nog duizendblad, herderstasheje, paarse doovenetel, de verschillende weegbreesoorten. En om 's winters ook nog wat voor de beesten te hebben, moet u in de zomermánden voorraad vormen. Met inkuilen gaat het nogal eens mis, 't best is de onkruiden in bossen te binden en dan hangt u ze op in den wind.”

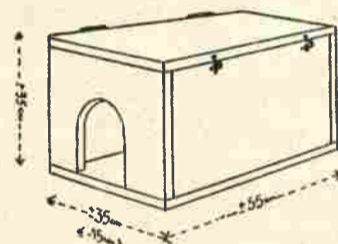
„En wat eet een konijn nog meer?” „Tja, eigenlijk te veel om op te noemen: eikels, wilde kastanjes, lijsterbessen... Verschillende soorten boomblaren kan er ook goed in.”

En nu genoeg van de eterij.

We gaan de groote konijnschuur in, waar de langooien alle hun appartement hebben. Kaartjes met namen en data staan op de deuren, het lijkt wel een jure kliniek. Geheel achteraan zijn de raamkamers, daar dartelt het jonge ged rondom een moeder, die het ongewone bezoek met kennelijk wantrouwen gadeslaat.

„Let op het nestkistje, heeren,” vermaant de expert.

„Dat nestkistje is een alleraardigst huisje, maar juist een nieuwsgierig jong zijn snuffelneus steekt. Een konijn is van nature een holbewoner en hoe ver konijn ook van de natuur is geworden, maakt dke konijnenmoeder toch altijd geb een onnoozel ding, vijfendertig bij vijfenvijf deksel kan omhoog, zoodat de bedrijvig familie altijd te controleren is. Men doet

Het nestkistje zoals het te Beekbergen wordt gebruikt. Uit het vlugschrift „Jonge Konijnen”

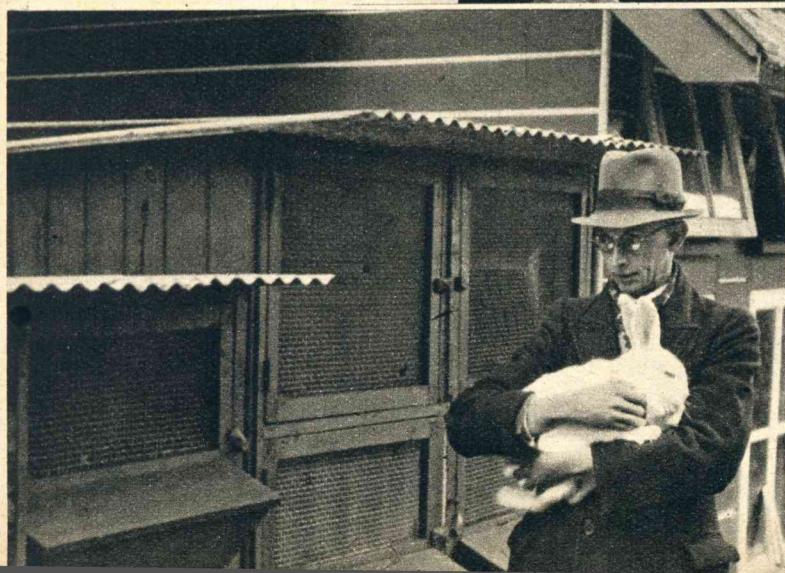

Zóó — en niet anders — pakt men een konijn op.

Zorg dat uw beesten een ruim hok hebben en dek het zoo af, dat inregenen niet mogelijk is.

Konijnen en journalisten. De heeren van het Rijksinstituut te Beekbergen laten vol trots twee formidabele Fransche Hangooren aan de vertegenwoordigers van de pers zien.

Voedster met vijf jongen (een zit er in het gezinnen worden in dezen tijd door den v

DERELINK

GENEEST ZICHZELF

Vervolgroman door Hans Pennarts

Toen hieven ze hun likeurglaasjes op en dronken elkaar toe.

Toen ze eindelijk het restaurant verlieten, was 't al vrij laat. Het was beginnen te regenen, 'n echte zomerregen, lauw en kaarsrecht neer-ruischend in 'n onbeweeglijke lucht.

„Ik zal je thuisbrengen met den wagen,” zei senior.

„Graag, vader. Apollolaan.”

„Slaap je daar vannacht?”

„Nee, maar ik heb nog iets te doen.”

Senior vroeg niets meer. Niet te diep ingaan op kleinigheden, geen pietluttige nieuwsgierigheid. Hij had zijn zoon terug, de rest liet hem koud.

Warmold knikte Frans toe, toen hij de huisdeur binnenstapte.

„Is de auto in orde, Frans?”

„Jawel, meneer.”

„Ik heb hem dadelijk nodig. Maandag kom ik hier weer wonen. Kom volgende week mijn boeltje maar halen met den wagen. Zorg er voor dat alles goed gelucht is, kijk mijn kleeren na.”

„Is het gepermitteerd te vragen, meneer, of u hier weer voorgoed komt?”

„Ik kom hier weer voorgoed, Frans. Tevreeden?”

„Zeer tevreden, meneer.”

„Prachtig. Haal nou den wagen maar uit de garage.”

Frans verdween en Warmold begaf zich naar de badkamer om zijn haar wat op te kammen, zijn das recht te trekken en een paar druppels parfum op zijn lapel te doen.

Een half uur later had hij zijn auto voor den stadsschouwburg geparkeerd. Het was veel te laat om nog naar binnen te gaan en ook te vroeg voor het einde; hij wachtte dus maar, gezeten achter het stuur, in gedachten starend naar het glimmende plaveisel van het Leidsche Plein, waarop de regen kringetjes en grijze strepen teekende dwars door de lichtschampen der lantaarns heen. Het was hem, als zag en beleefde hij dit voor het eerst, als was er tus-schen hem en de wereld een sluier opgetrokken, zoodat hij van alles directer en helderder indrukken kreeg.

De eerste bezoekers kwamen uit het gebouw en Warmold stapte uit en liep den schouwburg binnen, dwars tegen den menschenstroom in. Annie keek vlug op, verrast en met een lichten blos.

„Het regent,” zei hij zachtjes.

Ze aarzelde, wat verlegen met de situatie nu ze niet zwigend een reguutje aan kon nemen en haar houding wat zekerheid geven door parmantig zijn garderobe te gaan halen.

„Ik wacht met den wagen voor den uitgang.” Ze beet op haar onderlip, sloeg de oogen neer, keek hem daarna vlug weer aan.

„Je hebt lage schoentjes aan. Je voeten zullen nat worden en er zullen spatten op je kousen komen.”

Net als vroeger, net als den laatsten keer, slechts een kleinigheid was veranderd en deze kleinigheid maakte alles uit.

„Goed,” zei ze zachtjes.

Hij liep naar buiten. Er wachtte nu niemand op hem om hem te zeggen, dat er in de club gefuifd zou worden. Hij had zijn oude vrienden verloren — nee, hij had nooit vrienden gehad, slechts kroegkennissen.

„Dat is lang geleden.” Met deze woorden begroette ze hem een oogenblik later, toen ze instapte. Hij zag haar blik scherp op zijn gezicht gevestigd, doch hij antwoordde slechts met een knikje. Een kleinigheid, doch veelbetekenend: dezen keer sprak zij 't eerst en knikte hij slechts.

Ze reden het plein over, langs de Boschjes, de Hobbemastraat in en ditmaal zei ze niets, toen hij rechtsaf de Jan Luykenstraat insloeg en in het midden ongeveer den wagen langs het voetpad liet stoppen.

„Ik wilde eens met je spreken.”

Nu schoot ze in den lach, een vrolijke zij het wat nerveuze lach. „O, Warmold, wat ben je toch een hopeloos romanticus.”

„Dat is meer beweerd,” antwoordde hij droog. „Wij romantici hebben niet het slechtste deel

van het leven. Herinner je je nog den vorigen keer, Ans?”

Ze knikte. „Je zorgt immers tot in kleinigheden voor een herhaling? Alleen kwam je den vorigen keer in avondcostuum in den foyer en vanavond in een confectiepak.”

Hij glimlachte. „Goed opgemerkt. Je zou het symbolisch kunnen noemen. Luister, dan zal ik je vertellen, wat er tusschen het avondcostuum en het confectiepak ligt.”

Ze luisterde. Ze merkte, dat hij geen sigaret opstak en toen ze terloops naar zijn handen keek, zag ze, dat de bruine nicotinevlekken aan den binnenkant van wijs- en middelvinger bijkans verdwenen waren.

„Herinner je je de beschrijving die je van me gaf? Ja? Kijk naar mijn gezicht.” Het klonk gebiedend, het klonk jongensachtig trots — kostelijk jongensachtig — maar ze gehoorzaamde.

„Herinner je je ook, dat je me toen vroeg wat ik eigenlijk van je wilde? Ik wist het niet, ik wist toen in 't geheel niet wat ik wilde, in geen enkel opzicht. Ik weet het nu.”

Plotseling was hij met één snellen ruk vlak naast haar geschoven, had zijn armen om haar heen geslagen en had haar gekust.

Ze had naar dit oogenblik verlangd, onbewust zoolang ze met elkaar omgingen, weerspanning later, toen hij haar niet meer kwam halen, hevig de laatste twee dagen, nadat haar moeder van zijn bezoek verteld had en over zijn veranderde voorkomen en houding gesproken had. Hij was trotsch, maar hij had er reden voor. Zijn gezicht was bruiner en door de grootere spanning van den mond had het een hardere uitdrukking gekregen; het fletse was uit zijn oogen verdwenen en had plaats gemaakt voor een levendigen, scherpen blik; zijn gebaren waren nu kort en beslist en hij sprak snel, zelfbewust wel, doch zonder die loome ijdelheid die haar zoo gefreterd had.

„Heb je hierop niets te zeggen?” vroeg hij.

Ze zag zijn gezicht vlak boven zich, voelde zijn armen om haar middel en schouders. Ze had niets te zeggen. Ze was verliefd op hem geweest van den eersten dag af. Ze had toen ook geweten, waarom ze verliefd op hem was, om zijn aristocratische beheersching, zijn correctheid, de beschaving die uit zijn woorden en houding sprak, doch ze had haar gevoel hoonend een late bakvischdweperij genoemd, zich gedwongen tot een bitse houding tegenover hem en hem in haar eigen oordeel gekleineerd zoo-veel ze kon, wetende dat haar verliefdheid nooit liefde kon worden door gebrek aan achtung.

„Ik wil met je trouwen.”

Dat klonk weer zelfbewust, dat „ik wil”. Hij vroeg niet: „Wil je met me trouwen?” Hij zei: „Ik wil”. Daaraan ergerde ze zich en dat maakte haar tegelijk zwak en willoos.

„Meisje,” zei hij opeens en hij kuste haar nogmaals.

„War, toe, we kennen elkaar nog zoo kort.”

„Ruim een jaar.”

„We hebben elkaar in dien tijd weinig gezien.”

„Het beste liefdesexamen dat er bestaat.”

„War, ik...”

„Ik ga door, totdat je antwoord gegeven hebt,” snauwde hij en nu kuste hij haar eenige malen achtereen.

„Dus moet ik zwingen, als ik wil, dat je doorgaat?” vroeg ze, zich in zijn armen nestelend.

„Of ja zeggen.”

„Laat ik dat in vredesnaam dan maar doen.”

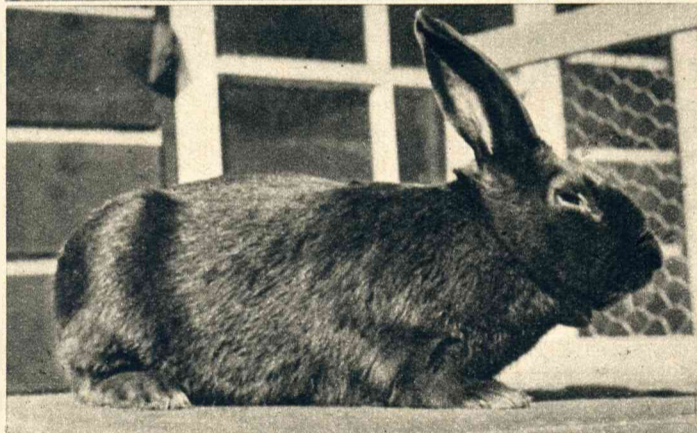
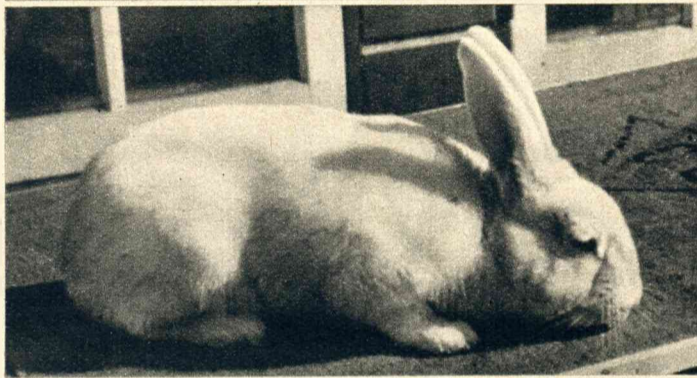
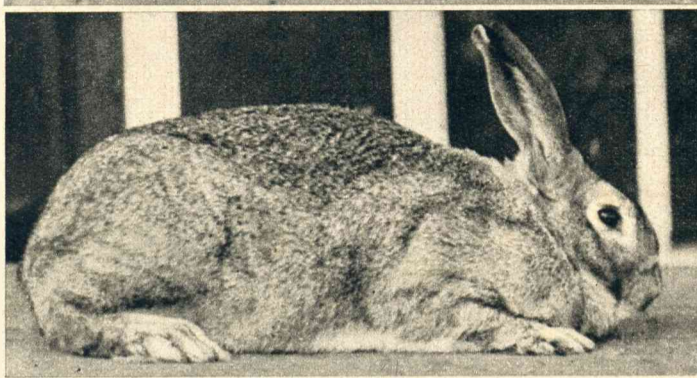
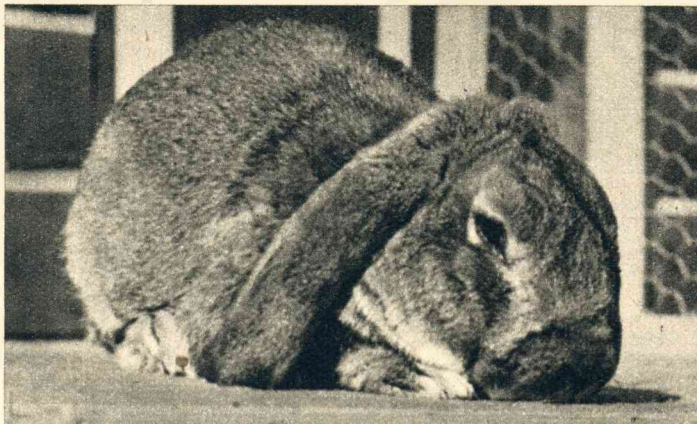
De regen roffelde op het dak der carrosserie, ruischte op de boomen, tinkelde in de plassen. Een agent op de fiets boog wantrouwend over het stuur en keek door het portieraan, toen tikte hij grinnikend tegen zijn pet, hoewel niemand naar hem keek en fietste gerustgesteld weer door. Dit was nog altijd niet verboden.

„War, tenzij we hier beslist de zon willen zien opgaan, moeten we weg.”

Hij liet haar los en schoof zuchtend naar zijn plaats achter het stuur.

„Nachtbraken moet je nog leeren, kindje.” „Zou je denken, dat jij het me bij kunt brengen?” vroeg ze met een gelukkig lach.

Op deze insinuatie vond Warmold Derelink het niet noodig te antwoorden. EINDE

Vier fraaie vertegenwoordigers van de nutrassen, gefokt in het Rijks-instituut te Beekbergen: Fransche Hangoor, Groot-Chinchilla, Groot-Zilver en Blauwe Weener.

Panorama-v. d. Wel 8, Panorama-v. d. Randen 1

in het kistje, echter niet te veel, want de moeder maakt het nest graag zelf en sleept daartoe het stroo aan.

„Ziet u, hoe groot zoo'n konijngezins is?” Het gezelschap telt en telt en komt tot vijf jongen. Is dat niet wat weinig?

„Nee,” zegt de heer Cornelisse de Beer. „In dezen tijd is het 't best, niet meer dan vijf of zes jongen bij de moeder te laten. Dan is er een behoorlijke kans dat het gezonde en krachtige dieren worden. Want daar gaat het om. Zwakke exemplaren krijgen zoo, na negen tot dertien weken, bijna altijd coecidiosis. En dat is een kwaal, waarvan geen konijn meer opstaat...”

Daar komt nog bij, dat die konijnenziekten altijd zeer besmettelijk zijn; één ziek jong steekt het heele nest aan.

Dit is dus de eindconclusie van ons bezoek: Behandel de konijnen met zorg, geef ze het geschikte voer en betracht daarbij de noodige regelmaat, zorg voor ruime en zindelijke hokken; beperk de worpen tot hoogstens zes exemplaren, laat de jongen acht à tien weken bij hun moeder en geef haar daarna nog zeker tien dagen rust. Dan hebt u kans op succes. Doet u dat niet, herinner u dan het spreekwoord: wie het onderste uit de kan wil hebben, krijgt het lid op den neus. Doch dat is een oude waarheid, die we nu zoo langzamerhand wel zullen kennen.... L.

ten laat zien, hebt u stellen, maar toch, eskundigen zoo goed t zoo: een goed hok moet tachtig centimeter en vijftig centimeter van het hok moet vijf centimeter.

strooisel. Een konijn hoek van zijn hok niet wel dat alle on- En u zorgt weer recht wordt...” et geregeld worden n zijn een kweek- nkele gevallen van en gebruiken, dan d worden, bijvoor-

gaat de les verder. ouwens, tegen voch- het buitenhok een a tien em naar voren i met den voorkant Dan is er de minste a krijgt meteen vol- voorschrift, waaraan n.

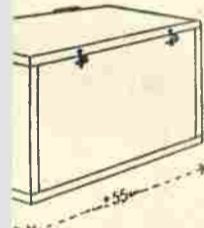
in een hok. Jonge veken bij de moeder En in niet te kleine

le dieren in een klein konijn, heeren,” zegt t beweging hebben; cheid...” it te oud om iets te

ervan?” vraagt de rksh konijn omhoog rksch oog. „De Groot-

n konijn! Nog geen et ruim dertien pond t leek, die het zware zing omhoog houdt. oo vet krijgen?” erkeert de vakman. randeus haalt nooit ij bekende nutrassen

h leveren. Dat zijn de eft, de Witte Weener.

je zooals het t wordt gebruikt.

„Jonge Konijnen”

igenschap al spoedig daar is het in onze slotte om begonnen. even door en doet de an verschijnt nog een zijn naam met eere,

uurlijk, want dan zijn steeds een vertrouwd u niet zeker van uw van een konijnenfok-

ijk, bij een rasloos dier nd. Bovendien beant- type.” ij?”

weken. Vóór dien tijd

n laten vol trots n de pers zien.

Voedster met vijf jongen (een zit er in het nestkistje). Grootere konijnen-gezinnen worden in dezen tijd door den voorlichtingsdienst afgeraden.

aardigste sportieve voorjaarsjas voor het schoolgaande meisje. Van de indertijd op nonactief gestelde velours gordijnen worden gezellige windjakkens gemaakt voor de jongens. Natuurlijk pas nadat ze in de gewenschte kleur geverfd zijn. Is men bang dat het koele voorjaar voorbij zal zijn voordat het verfoegd terug is, dan kan men dit werkje licht zelf probeeren. Er zijn ook overgordijnen, die zich, na geverfd te zijn, uitstekend leenen tot het maken van een rokje en zelfs van een mantelcostuum. In het laatste geval kunnen de ouderwetsche neteldoekse glasgordijntjes misschien nog wel omgetooverd worden in een luchtig zomerbloesje. Bij de reissouvenirs rusten ook vaak thans waardevolle lappen. Kleedjes, kussenvertrekken en sjaals kunnen vaak alleraardigste garneeringen vormen.

Gelukkiger echter nog is degene, die in 't bezit is van een groote Spaansche sjaal of een van de in ons land zoo talrijke gebatikte doeken. Men zal uit de eerste gemakkelijk een gekleede blouse, misschien met bovendien nog een bijpassend hoodje, kunnen halen; reeds vorig jaar zomer zagen we alleraardigste kinderjurken, die uit een sarong gemaakt werden. Daar de Hollandsche vrouw bekend staat om haar manie van alles te bewaren, wat ze denkt dat nog ooit te pas kan komen, kunnen we er zeker van zijn dat er nog vele, lang niet afgedragen avondjurken achter in allerlei kasten hangen te droomen van vergane glorie. Japonnen, waar men inderdaad gewoonlijk minder van kan maken dan men hoopte, maar met wat goeden wil toch altijd nog wel een gekleede blouse of kinderjurkje.

Een zeldzaam buitenkansje vormen de indertijd zoo geliefde, foelieelike gehaakte kleedjes van wol of koordzijde. Uitgehaald vormen deze een ideaal materiaal voor het haken van een jumpertje.

Dat de ouderwetsche kralen randen van lampekappen nog ooit eens van pas zouden komen heeft niemand ooit kunnen vermoeden en toch zou menigen thans blij zijn met zoo'n voorraadje kraaltjes, die uitstekend geschikt zijn voor moderne garneeringen. Zoolks de onnoozelste restjes bont ons de laatste jaren allerlei mogelijkheden boden, zoo vormen ook veeren en wieken thans een kostbaar bezit, daar Vrouw Mode ze, juist nu ze onbetaalbaar zijn, weer lanceert.

En zoo zal een degelijke schoonmaak van zolders, kasten en doozen de vlijtige huisvrouw vaak een welkome winst aan textielbezit opleveren.

D.V.-Recla

Van sterkers uit eigen tuin

Het aanmaken van sterkers.

Een paar handen vol sterkers, 1 lepel citroensap, 2 lepels suiker. Verwijder de gele blaadjes en eventuele worteltjes van de sterkers. Wasch haar en laat haar in een vergiet uitlekken. Vermeng de sterkers met het citroensap en de suiker. Dien de sla op in een glazen schaal, geef haar als broodbelegging.

Sterkers met yoghurt.

Een paar handen vol sterkers, 2 dl yoghurt, 10 gram suiker. Maak de sterkers schoon door de gele blaadjes en eventuele worteltjes te verwijderen. Wasch haar en laat haar in een vergiet uitlekken. Los de suiker op in de yoghurt. Schep de sterkers er luchtig doorheen. Geef de sla als broodbelegging.

Bruine-boonensoep met sterkers (4 personen).

200 gram bruine boonen, 1 liter water, 1 ui, 1 laurierblad, een stukje boter of vet, 1/2 liter bouillon van beentjes getrokken, 200 gram aardappelen, zout, een scheutje bouillonaroma, een bosje sterkers.

Wasch de boonen, laat ze een nacht weken in het water. Breng de boonen in het weekwater aan de kook, laat ze 10 minuten doorkoken en plaats de pan tot den volgenden morgen in de hoookist. Fruit den gesnipperden ui en het laurierblad in de gesmolten boter of het vet. Giet er de boonen met het weekwater en den bouillon bij. Breng de massa aan de kook. Voeg er de dun geschildre en gewasschen aardappelen aan toe. Laat alles samen gaarkoken. Wrijf de soep door een zeef, maak haar op smaak met zout en een scheutje bouillonaroma. Laat de soep nog even doorkoken, voeg er vlak voor het opdienen de sterkers aan toe, die pas op het laatst is fijngesneden.

Pannekoekjes met sterkers (4 personen).

125 gram bloem, een afgestreken theelepeltje geprepareerd bakpoeder, een lepel taptemelkpoeder, zout, plm. 1 1/2 dl water, een klein stukje vet, een flinke handvol sterkers, citroensap, suiker.

Doe de bloem in een kom, voeg er het bakpoeder, het taptemelkpoeder en het zout aan toe. Giet dan onder roeren het water bij het mengsel, zoodat 'n gelijkmatig beslag verkregen wordt. Smelt een klein beetje vet in een koekenpan, laaf een lepel van 't beslag dun uitloopen. Bak de pannekoekjes aan beide zijden lichtbruin en gaar in plm. 5 minuten. Leg in het midden een reepje sterkers, die aangemaakt is zoolks in het eerste recept is aangegeven. Vouw de koekjes in drieën en dien ze op een verwarmden schotel op. Geef ze als warm voorgerecht of bij de lunch.

Pan-studio

Meevallertjes

Is de schoonmaak elk jaar al een drukke tijd, de huisvrouw kan het op 't oogenblik haast heelmaal niet bijbenen en daarom is het dan ook zoo plezierig dat er over het algemeen na de schoonmaak wel een of ander buitenkansje op overschiet in den vorm van allerlei op zichzelf misschien niet waardevolle maar thans o zoo begeerenswaardige vondsten. Een geruite reisdeken, die eens goede diensten bewees tijdens lange autoritten doch nu al lang in de kamferkist geslapen heeft, levert een aller-

van lampekappen nog ooit eens van pas zouden komen heeft niemand ooit kunnen vermoeden en toch zou menigen thans blij zijn met zoo'n voorraadje kraaltjes, die uitstekend geschikt zijn voor moderne garneeringen. Zoolks de onnoozelste restjes bont ons de laatste jaren allerlei mogelijkheden boden, zoo vormen ook veeren en wieken thans een kostbaar bezit, daar Vrouw Mode ze, juist nu ze onbetaalbaar zijn, weer lanceert.

En zoo zal een degelijke schoonmaak van zolders, kasten en doozen de vlijtige huisvrouw vaak een welkome winst aan textielbezit opleveren.

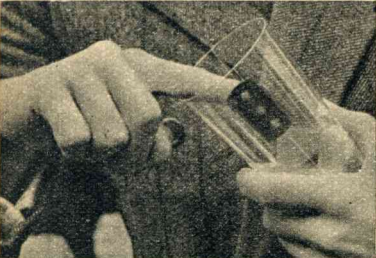
D.V.-Recla

HOE STAAT HET MET DEN GROENTETUIN?

Het vorig jaar hebt u er misschien nog niet toe kunnen besluiten uw bloementuintje om te spitten en er een moestuin van te maken, of misschien hebt u het geprobeerd en heeft de opbrengst u teleurgesteld. En toch is het niet moeilijk zelfs in de stad groente te telen. Men heeft een paar algemeene regels in acht te nemen en wat liefdevolle zorg aan zijn kweek te besteden.

Tien stoffen heeft de plant nodig om te kunnen leven, maar u hoeft ze niet te kennen, want ze komen uit den grond van uw tuin en uit de lucht, die ook u inademt. Sommige stoffen worden verbruikt en moeten door bemesting worden aangevuld. Evenals de menschen moeten de planten hun voedingsstoffen in een bepaalde verhouding opnemen, maar over de dosering waken zij zelf. De fijnste wortelharen kiezen uit wat de plant nodig heeft. Voor dit werk en voor het omzetten van voedsel in lichaamscellen is energie noodig; deze levert de zon.

Dit alles onttrekt zich aan uw persoonlijke zorg. U ziet echter, dat uw kweek bemesten grond noodig heeft, frissche lucht en zonlicht. Op 'n zonlooze plek zult u niet meer kunnen telen dan selderie en peterselie. Verzuimt u dit echter niet, want zij zijn bijzonder nuttig in de keuken.

Hebt u het al eens geprobeerd? In dezen tijd van mesjesschaarschte kunt u 'n gebruikt scheermesje weer scherp krijgen door het langs den binnenkant van een drinkglas te bewegen.

Panorama-v. d. Wal

Gewassen die veel zon, veel ruimte en wind noodig hebben, bijv. de meeste koolsoorten, aardappelen en tuinboonen, kiest u voor een besloten stadstuin beter niet. U zou te veel last krijgen van rupsen en luizen en een wat armzalig gewas oogsten. Er blijven echter genoeg soorten over. Neemt u op een kleine ruimte echter niet te veel verscheidenheid; het zou niet loonen.

Laten wij nu eerst nog de algemeene regels bezien.

Gieten is uit den boege. Hoezeer het uw hart mag benauwen, wanneer uw planten in de middaghitte slap hangen; giet niet! Echte tuinders doen het ook niet. Na een droogteperiode zullen planten, die niet werden besproeid, beter en sneller groeien dan die, welke geregeld werden begoten. De grond is van nature vochtig, alleen de bovenlaag droogt uit. Zoolang deze rul blijft, zuigt zij als een poreus vloeiblad het water uit de diepere lagen op. Bij begieting, evenals bij een flinke regenbui, slijbt de grond dicht; licht en zonlicht kunnen dan niet meer doordringen. Bovendien worden de scheikundige omzettingen nadeelig beïnvloed. Ten slotte zijn pomp- en leidingwater te koud en te hard. Met slootwater echter verspreidt men onkruidzaden over de bedden. Alleen spinazie en nieuwe aanplantingen mogen worden begoten en wel dan, wanneer de zon de besproeide plek dien dag niet meer zal beschijnen, bij voorkeur dus bij zons- ondergang.

Schoffelen is noodzakelijk om de bovenlaag van den grond rul te houden. Dit moet dus geschieden bij droogte en ook na een flinke regenbui (en niet wanneer regen op komst is). Verder schoffelt men geregeld — bijvoorbeeld eens per week — om opkomend onkruid te verdelgen. Het wieden tusschen boonenregels geschiedt het beste met de hand, omdat deze planten oppervlakkige en vertakte wortels bezitten.

Kunstmest kan bij nieuwe planten of bij zaaisel éénmaal worden toegediend, bij voorkeur wanneer regen op komst is. Men strooit de korrels uit (niet op plantendeelen!) en laat ze onbedekt liggen. Zij worden door het regenwater opgelost en dringen er mee in de aarde.

Vogels zult u van uw zaaisel moeten weren. Men kan hiertoe telkens tusschen twee stokjes over de breedte van het bed een draadje spannen met aangeregen lapjes of stukjes blik.

De keuze van het gewas is mede afhankelijk van ligging en afmetingen van den tuin. Bepalen wij ons tot het stads- en volkstuintje.

Aan den zonnigen en zoo mogelijk beschutten kant kunnen tomatenplantjes worden gezet (half Mei op een onderlingen afstand van 45 cm), verder stamsnijboonen en stamslaboonen (= sperzieboonen) in Mei en Juni (onderlinge afstand 15 cm, steeds twee bij elkaar). Hebt u aan dien kant een schutting, waaraan de planten later kunnen worden opgebonden, dan kunt u voordeeler de stokboonen van deze soorten kiezen. Gebruikt u bij het opbinden echter geen papiertouw; het wordt verteerd.

Bruine boonen, kapuceijners, doperwtten, peulvruchten, die niet met de scheede worden gegeten, zijn minder voordeelig.

Wanneer u boonen op regels legt (regelafstand 40 cm) kunt u de ruimte tusschen de regels benutten voor tusschenteelt. Hiervoor komen in aanmerking: spinazie (breedblad scherpsaad), kropsla (zwart Duitsch), waarvan men met een tusschenruimte van ca. 14 dagen opnieuw een hoeveelheid zaait voor den tweeden oogst, en boerenkool, de eenige koolsoort die vrijwel overal groeit en den winter over op het bed kan blijven staan. Kropsla wordt gezaaid en later uitgedund; niet overplanten en ook geen kleine plantjes koopen; zij leveren niet zulke groote kroppen.

Snijbiet (gewone groene) wordt half April niet al te dicht gezaaid en is voordeeler dan spinazie omdat de planten telkens na het oogsten nieuw blad geven. Men snijdt de bladeren af zoodra zij een handbreed boven den grond staan.

Dan zijn er nog enkele gewassen, die voor den kleinen tuin geschikt zijn. Radijs groeit vrijwel overal, mits het fijne zaad niet te dicht wordt uitgestrooid.

Voor raapstelen is het nu wel wat laat, vooral wanneer de maand Mei droog mocht worden. Sjalotten kunnen nog juist worden gezet. De kleine uitjes worden met 15 cm tusschenruimte stevig in den grond gedrukt, zoodat het kopje nog juist te zien blijft.

Bieten (platronde Egyptische) moeten thans met spoed worden gezaaid op regels met 20 cm afstand. Later worden de plantjes tot op 15 cm van elkaar uitgedund.

Kiest u hieruit wat u aanstaat. Houd de algemeene regels en de zaaivoorschriften in het oog, laat den gieter in het schuurtje staan en wandel vaak met aandacht langs uw bedden. Dan zal het niet lang meer duren of u kunt op buurmans vraag: „Hoe staat het met den tuin?“ antwoorden met een: „Wel, het begint al aardig te lijken.“

P.

zien, dat ook het bezoek aan de Nijholts niets heeft opgeleverd.

„Ze rijdt met Gosse Bruinsma,” bromt hij. „Tja, dan blijft er niet anders voor je over dan dat je den raad van je Pake opvolgt,” zegt de grootvader, terwijl hij steunend op z'n kleinzoon naar binnen gaat. „Jij rijdt vanmiddag met het nichtje van de Donia's!”

Fonger is eerst te verwonderd om antwoord te geven.

„Ja, maar...” stamelt hij dan, „hoe kan dat nu, Pake, ik heb immers niet eens met dat meisje afgesproken!”

„Hoeft ook niet,” antwoordt Pake, „dat heb ik al gedaan.”

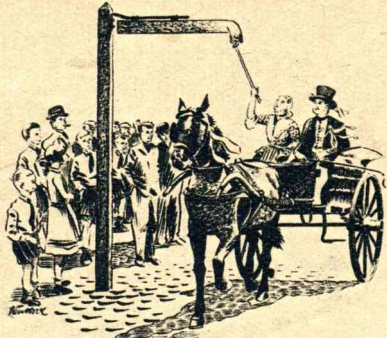
Dan komt de middag van het ringrijden. Langs de land- en binnenwegen trekken de dorpelingen naar het feestterrein; zelfs enkele stadsmenschen hebben zich den langen weg getroost, aangetrokken door het schoone gezicht van paarden, sjeezen en den wedkamp.

Tegen tweeën verschijnt de keuringscommissie, bestaande uit gezeten boeren, voorzien van helgekleurde herkenningsslintjes, op het feestterrein. Ze begeven zich binnen de touwen en monstere de deelnemers en de paarden. Onmiddellijk stroomt het achter de touwen zwart van menschen.

Age Wiebes Buwalda, een van de commissieleden, legt den deelnemers uit op welke wijze gereden moet worden. Een voor een moeten de sjeezen in draf op den ring toekomen. De bestuurder moet voorbij den paal mennon en de dame moet trachten den ring aan het stokje te steken. Maar denk er om: vooral in draf blijven; het paard mag niet stapvoets loopen.

Nog eenmaal rijden de sjeezen achter elkaar langs de touwen, onder het kopergeschetter van enkele muzikanten, die zich aan het eind van de baan hebben opgesteld.

De jury stelt zich op bij den paal en wacht op de eerste sjees. Daarin zit Gosse Bruinsma met de slanke dochter van Nijholt. Met vaste hand houdt ze het lange stokje voor zich, klaar om te steken, doch als de bruine hengst den paal nadert slaat hij over in wilden galop. Gosse Bruinsma uit een verwensching en tracht nog met gestreken teugel de situatie te redden, doch het is te laat. Reeds zoeken de juryleden naar zijn naam en zetten een nul.

... bungelt de ring aan het stokje.
Teek. B. ten Hove

Dan is de beurt aan Fonger. Gespannen wacht hij tot het sein wordt gegeven. Het nichtje van Donia ziet er met haar smal-gouden oorijzer, dat flikkert in de zon, en haar donkerroode bloedkorallen aardig uit. Al een paar maal heeft Fonger haar, onder zijn hoogen hoed, tersluiks opgenomen. Zoo bekoorlijk had hij z'n buurmeisje niet verwacht.

Lachend neemt ze het stokje in ontvangst. „Klaar?” vraagt Fonger. Ze knikt. Hij neemt de versierde zweep in de hand en klakt met de tong. „Vooruit!” In draf gaat het op den paal toe. Niet galopperen nu, maar loopen in zwevenden draf. De toeschouwers kijken in spanning toe, maar het paard verandert niet van tred. Fonger houdt de teugels strak; de merrie is gewillig en rustig. Het nichtje strekt de hand en als ze den paal passeeren steekt ze toe, een kalm doch snel gebaar, en onder handgeklap van de toeschouwers bungelt de ring aan het stokje.

„Dat lijkt goed, Fonger!” roept Buwalda als ze voorbij de keuringscommissie komen, en Fonger vraagt zich af of hij doelt op het succes van daareven dan wel op z'n aardige sjeesrijdster.

De muziek breekt los in een daverenden marsch. Vol bewondering kijken de toeschouwers de sjees na, die nu een omrit moet maken door het dorp.

Vijfmaal achtereen passeeren de sjeezen den paal en vier ringen hangen reeds aan Fonger's zweep. Viermaal heeft het nichtje van Donia geluk gehad. Fonger is opgetogen en als ze na dit vierde succes tot overwinnaars worden uitgeroepen, slaat hij z'n arm om haar heen en rijden ze lachend door de juichende schare toeschouwers. Men dringt zich om de sjees heen en brengt het gelukkige paar in optocht naar de herberg, alwaar Age Wiebes Buwalda, badend in zweet, zich voorbereidt op het toespraakje, waarmee hij de prijzen aan de winnaars moet ter hand stellen. Herhaaldelijk leest hij zijn papertje na, waarop met koeienletters het speecheje staat geschreven, en veegt zich vervolgens met een rooden zakdoek den glimmenden schedel. Want Buwalda mag een beste boer zijn, aan het houden van toespraken heeft hij stierlijk het land.

Trouwens, de toehoorders zijn niet gesteld op een lang verblijf in de snikheete bovenzaal, want buiten klinkt reeds het orgel van den draaimolen en patsen de eerste knallen van den kop van Jut hoog in de lucht.

Het geheele dorp is nu bijkans op de been.

De kinderen verdringen elkaar bij den draaimolen, orgels jengelen, bellen rinkelen en boven dit alles uit knalt scherp het losse kruut: het vermaak bereikt zijn hoogtepunt. Het is ver in den middag en nog staan de blanke tentzeilen, stralend wit, in de late zon.

Doch als de avond onverhoeds en donker is gevallen en de vetpotten reeds bleek boven de kramen schemeren, begeven de eerste boeren zich naar de herberg, spannen de paarden voor de sjeezen en verdwijnen met flikkerende lantaarns in den nacht.

Ook Fonger en z'n buurmeisje maken aanstalten om te vertrekken. Nalichend van de pret zoeken ze de sjees op. De wangen van het nichtje gloeien met purperen gloed. Zelden heeft ze deze vreugde gekend. Ze voelt zich dolgelukkig en hangt zwaar aan Fonger's arm. Ze kijkt naar hem op en als hij haar arm drukt, glimlacht ze.

Terwijl Fonger de merrie voor de sjees spant, sluipt zij naar een nogakraampje en koopt een groot pak van de weeke zoetigheid, verpakt in glanzend karton, waarop helgekleurde jonkvrouwen met sierlijke parasols.

Fonger houdt het paard bij den teugel. „Kom,” fluistert hij, „we rijden nog een eindje om. Het is zoo'n prachtige nacht...”

„Ja maar,” aarzelt ze, „ik heb beloofd niet te laat te zullen thuiskomen...”

Maar Fonger is vol ongeduld. Hij tilt haar met sterke armen in de sjees, het paard spant de spieren en voort gaat het, voorbij de hoeven Pop-horne en Donia, die als silhouetten liggen in 't besloten nachtelijk duister, naar den breeden landweg, waar onder het groen der boomen verscheidene sjeezen staan geparkeerd met vrijende paartjes.

Een bleek maanlicht dringt door de ruisehende bladeren en teekent de hooge sjeeswielen in grillige contouren op den landweg.

En in den omtrek kraait reeds hier en daar een eenzame haan, als Fonger achter de schuurdeur van Donia-zathe afscheid neemt van zijn meisje.

De nacht is voor de meeste zathe-bewoners kort geweest, want nauwelijks heeft men de sjeezen in de schuur gereden, of men rijdt, met slaperig gezicht en rillend in de ochtendkou, - de melkwagens alweer naar buiten.

De melkers hurken zwiingend op de platte wagens bijeen en deze ratelen door het dorp, waar men reeds is begonnen de kramen en tentjes af te breken.

Na het melken rijdt het nichtje van Donia voorbij Pop-horne en als ze den oud-boer ontdekt, die op z'n gewone plaatsje zit onder den vlierstruik en rustig z'n pijpje rookt, neemt ze een pakje tusschen de melkbussen vandaan, stap van den wagen en beduidt dan het knechtje dat hij door kan rijden.

De oude man schijnt haar niet eens te bemerken; eerst als ze voor hem staat en een doode tak kraakt onder haar voet, schrikt hij op uit z'n gepeins.

„Ik kwam buurman nog even bedanken.” „Bedanken? Maar, famke, laat ik liever jou bedanken voor de schitterende wijze waarop je den prijs voor Pop-horne hebt gewonnen!”

„Ik heb wat voor buurman meegebracht.... iets van de kermis, als dank voor den goeden raad,” en ze reikt hem het pak noga, dat ze gisteravond heeft gekocht. Als ze hem het geschenk overhandigt, ziet ze dat zijn vingers tastend zoeken in de ruimte. Ze kijkt hem aan en bemerkt tot haar schrik dat hier in de koele schaduw zijn oogen heel anders lijken dan gisteren in den zonneshijn.

„Maar, meisje, dat is veel te slim! Dat had je niet behoeven te doen! Ik heb in m'n leven al zooveel menschen met goeden raad geholpen; ik ben blij genoeg, dat jij je nu gelukkig voelt.” „Toen we vannacht over het stille binnenpad reden en de maan zoo prachtig over de velden scheen, moest ik telkens denken aan wat u me gisteren hebt verteld. Nooit heb ik de natuur zóó mooi gevonden...”

Hij neemt haar hand en glimlacht. „Goed zoo, kind! Ik hoop dat je ook in je verdere leven nog vaak aan ons gesprek zult terugdenken. En als je later nog eens met onzen Fonger trouwt — wat weet je er van? — en missehien zelf kinderen krijgt, leer ze dan een open oog hebben voor hun omgeving en de prachtige natuur.”

En mocht je soms eens met hen over je ouden Pake van Pop-horne spreken, tracht hen dan te leeren beseffen, wat het voor een mensch beteekent, al dit mooie te moeten missen....”

Ontdaan kijkt ze den oud-boer aan; er is iets droevigs in zijn trekken. Hij klopt de pijp uit op z'n klomp, met korte, holle tikjes. „Ik hoop niet, famke, dat je me kwalijk neemt, dat ik het je niet eerder heb gezegd; je wist het niet en onze Fonger heeft het je schijnbaar niet verteld, maar al geruimen tijd is al het moois, dat de natuur den mensch biedt, voor mij alleen nog maar een herinnering aan het verleden: ik ben al sinds m'n zestigste jaar blind.”

Indanthren
is Uw vertrouwen waard. Het wereldbekende Indanthren-merk waarborgt onovertroffen kleurechtheid.

WAT ZEGT U DAARVAN?
Postzegels zijn niet op de bon: •koop liever eenige zegels tegelijk •telkens één zegeltje kost onnoedig tijd •maak van groote hoeveelheden een lijstje
Help P.T.T. — en Uzelf.

LIGA
kindervoeding
SANOVITE RENOVITE

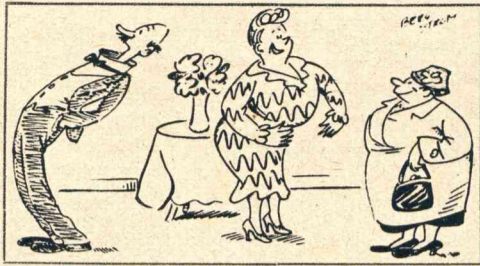
Swift

AGFA FOTO
Agfa

Traumaplast
De genezende wondpleister
Bij alle apothekers en drogisten
Carl Blank, Bonn a. Rhn.

Groote, verwonderde kinderoogen, — wat weten zij reeds van de wereld? Babbi weet alleen, dat hij zich behaaglijk voelt en is daarmede tevreden. Helpt U Uw kleine ook aan dit gezonde gevoel van welbehagen door het vetbevattende VASENOL-Wond- en Kinderpoeder dat de teere huid betrouwbaar tegen prikkelingen en smetten beschermt.
Vasenol
WOND- EN KINDERPOEDER

Nog te koop...
zijn de voortreffelijk gebleven TANA „schoonheidsmiddelen” voor uw nu zoo waardevolle schoentjes! Maar vergeet dan niet de ledige Tana-verpakking bij uw schoenwinkelier in te leveren.
Tana
voor elk schoentje!
NEDERLANDSCH FABRIKAAT

„Wat heeft uw man een grappige houding!”
„Ja, dat is de macht der gewoonte. Vóór den oorlog was hij namelijk heel erg dik!”

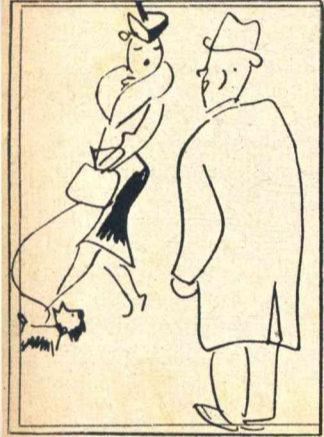
PRETTIG

Waarom sta je zoo na te denken?”

„Wel, ik heb gisteren mijn verloving uitgemaakt, of liever gezegd zij heeft die uitgemaakt en nu stuurt ze mij zoojuist haar verlovingsring terug. En dat is nu wat ik niet begrijp.”

„Maar, kerel, dat is toch heel gewoon! Zooiets moet je niet zoo tragisch nemen.”
„Dat doe ik ook niet. Maar wat mij zoo bevremdt: ik heb haar nog nooit een verlovingsring gegeven.”

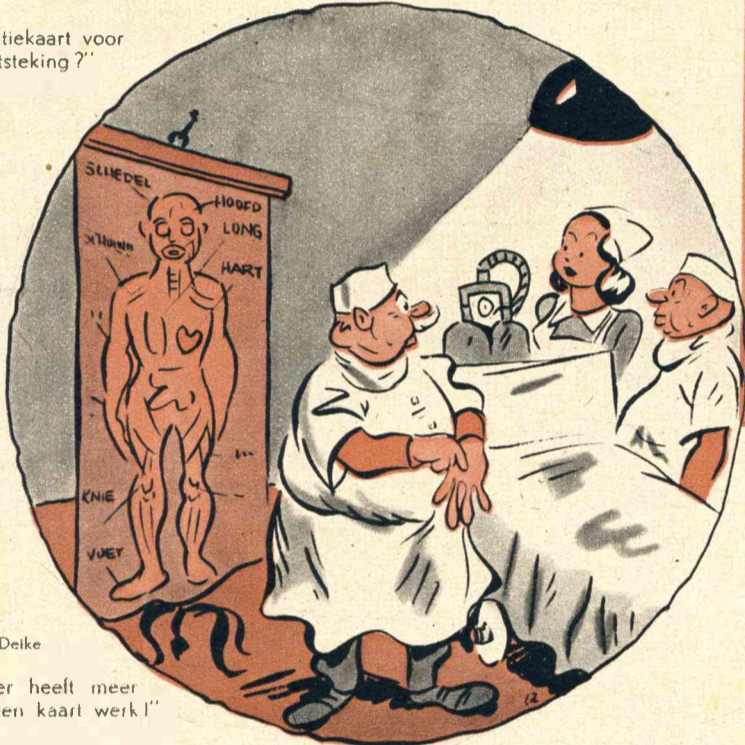
„Hebt u ook een aardige felicitatiekaart voor iemand met blindedarmontsteking?”

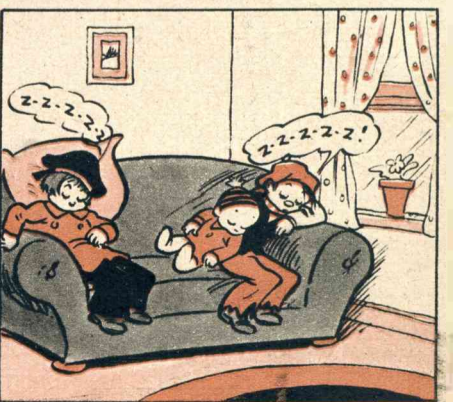
„Bijt uw hond, juffrouw?”
„Ja, maar u hoeft niet bang te zijn, want hij is erg kieskeurig!”

Teekeningen: Fr. Piët, Deike-Bergström, Deike

Rechts: „Die mevrouw Betweter heeft meer vertrouwen in mij, als ik van een kaart werk!”

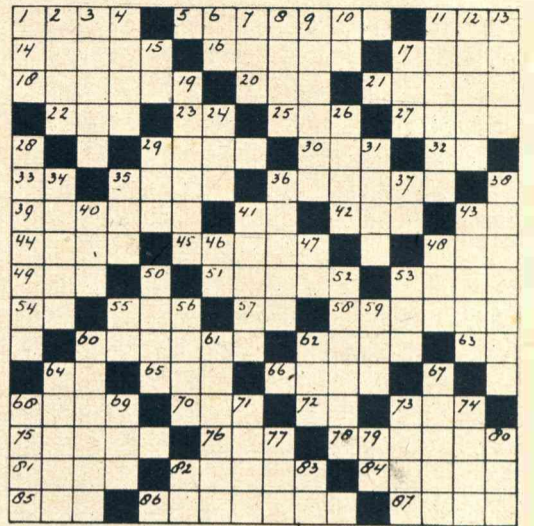
VOOR DE JEUGD

KRUISWOORDPUZZLE

HORIZONTAAL:

- 1 dreun
- 5 gelijkenis
- 11 zweertje
- 14 keur
- 15 wijnsoort
- 17 vaartuig
- 18 genotmiddel
- 20 klein paard
- 21 stad in Zwitserland
- 22 voegwoord
- 23 maat
- 25 keuring
- 27 loot
- 29 goden
- 30 brandstof
- 32 bijwoord
- 33 landbouwwerktuig
- 35 opening
- 36 toorts
- 39 klaar
- 41 zoogdier
- 42 deel van een boom
- 43 persoonlijk voor-naamwoord
- 44 dat zij zoo
- 45 bevestigingsmiddel
- 48 voorzetsel
- 49 metaal
- 51 handeling
- 53 wapen
- 54 ten slotte
- 55 liefkoozing
- 57 muzieknoot
- 58 ontroering
- 60 roofdier
- 62 deel van een wandelstok
- 63 lidwoord
- 64 zangnoot
- 65 deel van een schip
- 66 losplaats
- 68 koningin der goden
- 70 boom
- 72 voorzetsel
- 73 kledingstuk
- 75 sierplant
- 76 hoeveelheid
- 78 oude Europeaan
- 81 betoog
- 82 spelleiding
- 84 rivier in Frankrijk
- 85 voorkeur
- 86 te paard
- 87 bergplaats

- 7 rechtuit loopende weg
- 8 als 44 horizontaal
- 9 wijnhuis
- 10 als 57 horizontaal
- 11 kleurkrijt
- 12 schande
- 13 wieling
- 15 en andere
- 17 geld
- 19 bloem
- 24 onderriecht
- 26 beleid
- 28 zellwedstrijden
- 29 maat
- 31 kaartspel
- 34 derving
- 35 mand
- 36 vervoermiddel
- 37 maanstand
- 38 omgang
- 40 loop
- 41 bouwland
- 43 rij
- 46 voorzetsel
- 47 rechten inbegrepen
- 48 keukengerei
- 50 zoogdier
- 52 gelijk
- 53 afsluiting
- 55 aanlegplaats
- 56 plaats
- 59 afgemat
- 60 wapenschouw
- 61 vogel
- 62 huisdier
- 64 strijdmacht
- 67 uitroep
- 68 muziekinstrument
- 69 wees gegroet
- 71 schildknaap
- 73 van geringe breedte
- 74 nakomeling
- 77 deelgenoot
- 79 voorzetsel
- 80 ontkenning
- 82 zangnoot
- 83 riviertje

VERTICAAL:

- 1 vrucht
- 2 vloeistof
- 3 rivier in Afrika
- 4 strak
- 6 spil

OPLOSSING VORIG NUMMER

Zedelijk, monster, al, vedel, lot, ga, a, gelei, oir, j, m, na, ril, are, dame, das, e, org, kapen, Ares, spaak, gala, m, kant, laat, nis, k, reek, Nara, s, mal, Turk, raat, r, iris, renet, page, ribes, gek, m, sik, Agen, bel, hol, te, k, l, dol, deken, n, er, mud, koren; de, latafel, karabijn.

Rechter: „Terwijl die man min of meer beschenken in de portiek van zijn woning lag, hebt u zijn schoenen gestolen, nietwaar?”
Beklaagde: „Jawel, edelachtbare, maar ik deed dat louter en alleen uit sympathie. Ik was bang dat zijn vrouw hem anders zou hooren, als hij de trap op liep.”

HET GOEDE GEHEUGEN

Ik heb een uitstekend herinneringsvermogen. Slechts drie dingen kan ik nooit onthouden: ten eerste kan ik geen namen onthouden, ten tweede kan ik nooit gezichten onthouden en ten derde... ten derde — nou ja, dat ben ik vergeten. Maar verder vergeet ik nooit iets.”
Hoogmoed ontbijt met overvloed, dineert met armoede en soupeert met schande.
Ga liever naar bed zonder avondeten dan schulden te maken voor het ontbijt.